

CAMÍ

nreg 4815

Llegiu en aquest número:
L'editorial PRIMER QUE LA POLÍ-
TICA, CATALUNYA ENDINS
els articles ACTUALITAT
DOCTRINA SOCIAL CRISTIANA
el sonet PATRIA FLORIDA, etc-
mes de les seccions de costar.

Novembre del 1945

PRIMER QUE LA POLITICA, CATALUNYA ENDINS

El Bisbe Torras i Bages diu, que l'esperit nacional no és altra cosa que el pensament de tots els ciutadans que coincideixen entre sí, i allí on no hi ha harmonia de pensaments no hi ha esperit nacional i el poble no és poble, es turba.

Vivim uns moments de total desorientació i inclús els esperits mes selectes de casa nostra no saben certament ahont van. Diríeu que tota la vida col·lectiva va a la deriva empesa per tots els vents, com si hom hagués perdut el timó i el timoner.

Conseqüència greu de la tragèdia viscuda recentment quina causa pot concretar-se en poques paraules, dient que la manca d'esperit nacional portà al moviment catalanista, iniciat amb encert, a una desfeta total. Començarem la casa amb bons materials pero construïrem la teulada abans d'assegurar els fonaments.

L'esperit del poble català es profundament cristià i el greu pecat de les velles generacions, que Deu ha castigat, es l'haver vrenegat del propi esperit fent al diable advocat d'una causa nobilíssima.

L'avenç material si no ve precedit d'una inundació d'esperit, perill d'anar en orris i estem pagant caríssim la manca d'espiritualitat cristiana de la generació vuitcentista.

Els homes joves que han viscut la guerra i la persecució a l'Església amb els ulls esbatanats, sorpresos de veure al seu voltant tanta malícia, avui amb ànima tranquil·la fan el seu examen de consciència davant de Deu. El temps de prova els agafà, per gràcia de Deu i amb l'ajuda de la Verge de Montserrat, amb les llànties encoscades i s'han mantingut fidels als conceptes eternals de Deu i pàtria.

No tenen res a rectificar i en el camí recorregut no existeix la mes lleu llacuna. Si fos possible en el temps aturar les hores, tornarien a rependre la ruta en el mateix lloc i moment deixada. Si hom els pregunta què cal fer responen decidits sense dúbtes: El que s'ha fet fins avui i amb mes audàcia i coratge si es possible.

.....

Creiem predestinada al fracàs amb el greu perill d'exposar el nostre poble a una mort definitiva, qualsevol actuació política sense un treball previ de reconquesta espiritual, tasca lenta i difícil d'assolir amb el sol esforç d'una o dues generacions.

Als homes capdavanters que professen publicament llurs conviccions cristianes, s'els planteja el dilema d'escollir entre el treball per la pròpia reputació i l'abnegació en favor de l'ideal col·lectiu. La vocació política noble és digne d'ésser seguida per tot esperit d'home públic amb qualitat, pero el terme d'aquesta actuació en les presents circumstàncies i en cas d'èxit sols serà la creació d'un gran partit. En canvi, l'abnegació d'una tasca callada de penetració ideològica portarà amb tota seguretat a la creació d'un gran po-

(Acaba a la pàgina 3)

Un dels tópics a que ens tenia acostumats la vella política -que sortosament creïem i volem ben morta- era la classificació, de tan relativa arbitrària i de tan rebregada insustancial, entre partits de dreta i d'esquerra.

Els partits d'esquerra a casa nostra tenien com a denominador comú el seu antiglericalisme -en el fons, anticristianisme- i un cert revolucionari esterilment negatiu, en el que involucraven unes reformes socials, d'altra part ben justes. Tan negatiu era el seu doctrinarisme que totes les vegades qu'estigueren al poder foren incapaces de governar per a tots i es limitaren a contentar una galeria afamada de sectarisme i odi i a desfer l'obra legislativa anterior; i quan mes tart la manca absoluta de sentit polític dels espanyols els portà a ocupar el poder sense oposició, no sapientment fer altre paper qu'el de tristos lacais dels partits extremistes i singularment d'un partit socialista que res representava a casa nostra, sino una servil i guinyolesca imitació de la Rússia soviètica.

En el camp de les dretes inclouen tots aquells que essencialment pretenien conservar l'ordre social i polític existent. Recordem qu'els nostres mateixos es qualificaren i coaligaren com a partits d'ordre, encara que aquest ordre que volien guardar portés dintre seu la llever de l'injustícia i sense que en un pla de govern estessin exempts de la posició crítica i corrossiva que caracteritza les generacions velles. Naturalment tots ells reconeixent que la religió es un factor d'ordre i al·legant que formava part de les tradicions i els costums del país, inclouren en els seus postulats la defensa de la religió i feren sengles afirmacions de catolicisme, sense perjudici de mantenir altres normes programàtiques ben poc conciliables amb un esperit catòlic dreturer.

Al nostre entendre, no hi ha cap inconvenient en que un partit d'esquerra -o millor dit dels que la gent vella anomenaria d'esquer-rapel seu sentit social progressiu i el predomini en lo econòmic de l'interés col·lectiu- sigui un partit de catòlics i dirigit per catòlics. Es mes, no creïem separar-nos de la veritat i l'ortodòxia en afirmar que un partit de dreta no pot ésser considerat de cap manera un partit catòlic -per moltes protestes de Fc que fassi- si en el seu programa social, polític i econòmic s'hi mantenen principis qu'estiguin en pugna amb la justícia i la caritat cristiana; la llibertat i la dignitat humana o amb el destí universal i funció social de la proietat o altra norma de moral. Volem dir amb aixó que cal desarrelar de la mentalitat política del poble el tópic de que els partits de dreta son per antonomàsia els partits catòlics i els partits d'esquerra els anti-catòlics. Millor encara, voldriem esborrar de la terminologia política aquests termes tan rebregats que sols servirien a crear un estat de confusió i plantejar problemes de consciència a homes senzills i honrats.

La política després del que ha succeït al mon i a la nostra terra, demana també una renovació i uns aires nous que s'emportin els partits fracassats i els seus dirigents, que quan ocuparen el poder i pogueren posar en pràctica alló qu'encara volen servir-nos com una panacea, no feren altra cosa qu'enfonzar els països a la ruïna i en l'anarquia i abandonar als ciutadans honrats.

El poble exigeix i té dret a que se li diguin les veritats, les coses pel seu nom i el que's pretén, amb sinceritat i sense demagògics. Un programa de govern que vulgui reunir a la gent de bona voluntat, ha d'ésser un programa diàfan, lliure de prejudicis i braves "ancien règim" fabricades en sèrie pels seus derrotats i desprestigiats lliurepensadors veïns, pero exempt també de fórmules endarrerides i reaccionàries que volen conservar-ne tot -be i dolent-

i sols servirien per perdre-ho tot.

El poble, amb un clam cada dia més pujant i angoixós, de cèrvol assedegat, demana en lo social un ordre més just i més humil, sense extremitats negatives, però sense concessions als trusts i capitalisme, que vol conservar a ultrança la seva posició de privilegi encara que sigui injusta i vexant; en lo polític, un règim que permeti als ciutadans una participació eficaç en les tasques de govern i una llibertat que no sigui obstacle a la conservació d'aquells principis i elements de la civilització cristiana verdadera: família, propietat, respecte a la vida i a la consciència; un Estat que sense immiscuir-se en els afers de l'Església Catòlica, garanteixi a aquesta l'exercici de la seva missió apostòlica i sobrenatural, però sense intervencions com a tal Església en la vida política; reconeixent d'una manera expressa el dret i la possibilitat dels pares a que els seus fills siguin educats pràcticament en els principis de la moral i el dogma catòlic.

La col·lectivitat té dret a un ordre econòmic en el que, per la producció pública, els interessos de la col·lectivitat no siguin sacrificats als egoïsmes individuals; superant amb les compensacions justes les mesures de nacionalització i municipalització convenients, però respectant sempre la iniciativa i empresa privada i que s'asseguri al poble un poder adquisitiu suficient per a viure dignament. En fi, les nacions, avui tan oblidades pels Estats, desitgen que en les relacions entre els països hi hagi un respecte a la llibertat i sobirania de tots els pobles, per petits que siguin i una política d'entesa i llealtat entre tots aquells estats cristians o que es comprometin a respectar els fets essencials de la civilització occidental, agrupats si cal, per la defensa contra els seus perturbadors.

Sincerament creiem que amb uns aires nous i políties íntegres, aquests principis constituiran el partit dels homes de bona voluntat i que seria ja superflu escatir si es de dreta o d'esquerra.

PRIMER QUE LA POLITICA, CATALUNYA ENDINS (V. de la pàgina 1ª)

ble.

Posats a escollir, la nova generació no dubta: Prefereix sacrificar-se per Catalunya; sacrifíci joïós que mai no agrairà prou a Deu Senyor Nostre, per haver-li encomanat en el món actual i en la efímera existència terrena, un tan gran ideal: La renaixensa definitiva del poble cristià i català.

"JESUCRIST... VOLGUE QUE JOS APÓSTOLS TINGUessin DO DE LLENGUES, PERQUE LES LLENGUES S'ACOMODESSIN A LES ANIMES, I NO LES ANIMES A LES LLENGUES, I ARA VA AL REVÉS, I PER AIXÓ S'HA TAN POC FRUIT EN LA REPÚBLICA CRISTIANA"

Fra Pere de Puigmarí

.....

COMÉ PABLAR MOLT ALT I CLAR EN AQUESTA MATERIA, L'ENSENYAR EL CO-
NEXIMENT DE DEU, AIXÓ ES, EL CATECISME, ALS INFANTS EN MUNDOL CASTELIA-
NA, ES UN COSTUM DETESTABLE, PERNICIOSÍSSIM I DESTRUCTIU DE LA FE." **UAB**

En un periòdic que en la nostra ciutat es publica i com tota la premsa, resó del moment polític actual, hem llegit, una vegada més que Catalunya com a regió d'Ibèria deu donar impuls al seu folklore, i comenta el fet sense donar més importància a les costums populars que la merament turística. I acaba demanant, després d'uns quants esgarips de mètrica, que es necessari que torni a cantar l'Orfeó Català, aixís amb tota la candidesa.

A les muntanyes del Tirol, entre la bellesa del paisatge i la melodia de les seves cantades, la gent hi anirà per la més o menys excusable necessitat de fruitir de les dues coses. Si els violins d'Hungria atreuen l'atenció de nombrosos ciutadans, serà exactament el mateix que si nosaltres admirem una zambra gitana en ple cor d'Andalusia. Es a dir, que fruitirem més o menys de l'emoció estètica, però no copsarem mai amb la plenitud del conjunt de sensacions que experimenten aquells que tals expressions no son sino una manifestació de llur manera d'èsser. Una explosió dels seus sentiments en forma de dansa o de cançó.

Aquest interès de que canti l'Orfeó Català no el podem veure enlloc que no respongui a una veritable necessitat dels qui creuen que les cançons modulades per ell son l'expressió viva d'un poble que s'aixeca i s'enlaira amb les pròpies cançons. Les que canten les mil meravelles de la terra. Les que parlen de les nostres coses íntimes, viscudes i saborejades amb la nostra manera d'èsser i de cantar. No son un folklorisme per a fer atraient l'estada a Catalunya dels seus visitants. Es un dels molt petits obsequis que Deu ens fa per que a casa nostra ens hi trovem bé.

No volem pas dir amb això que haguem d'èsser tan egoistes, que les nostres cançons hagin d'èsser exclusivament per a nosaltres. Totohm que sigui de bona voluntat pot gaudir perfectament amb aquestes expressions del nostre poble, però no hem de deixar-nos a fer demostracions del que Catalunya pot donar per a enriquir un folklore de col·lecció, com qui atresora ceràmiques de les quatre parts del món.

L'Orfeó Català creiem que ha de cantar amb plenitud, com li correspon a la seva categoria de institució nacional. Preseindint de folklorismes!

PLUJA. - Ja ha plogut. L'aigua caiguda del cel ha remullat els soles ressecs on la llevor es moria i ha consolat les fulles seques que en els arbres malaltgers, d'una tardor prematura.

Els rierols han tornat a cantar entre les roques i s'ha acabat pròs la cançó del degotell.

Els homes somrien sota la pluja i els infants feien barquetes de paper -un joe quasi be oblidat. Totohm donava gràcies a Deu.

Però l'esperança s'ha fós darrera el primer somriure i el primer agraïment.

Un dia més de restricció.

DES DE LONDRES. - No podem estar-nos de r collir el final d'una conferència pronunciada des de Ràdio Londres, sobre els partits social-cristians, per que té sustància. Digué:

"...Son partits basats en la religió cristiana i en la seva ètica social i guanyen terreny no per aprofitar-se d'unes circumstàncies favorables per la seva actitud recent, si no per que aporten, i el poble ho veu, el que representa l'esperit de l'Oest d'Europa."

Ho oferim als defensors a ultrança de la "civilizació occidental" que no era prou amb l'esperit de l'Oest.

PÀTRIA FLORIDA

Pàtria florida, qu'has perdut les fulles
i les flors en el frot d'aquest hivern
i ofrenes el perfum de les despulles
del teu trono incorrupte, fort, etern

a una esperança nova i atrovida
feta aire tebi que't besa el brancam
per que't retorni, poc a poc, la vida
que s'emportà la malvestat del llamp.

Pàtria florida, sorgiràs mes bella
per que les pàtries son un do de Déu
i Ell t'ha donat per símbol una estel·la

blanca com el trono d'alba de la neu
que's un somni clavat a la parpella
per fer mes lluminosa l'hora greu.

